

Mosonyi Aliz

Diótörő Ferenc és a nagy szalonnaháború

DOKTOR, órásmeister, játékfeltaláló

HÚ FERENC, fabábu

MARI, rongybaba

KIRÁLY, felhúzható játékkirály

KIRÁLYNÉ, felhúzható játékkirályné

PIRLIPÁT, felhúzható játékhercegnő

MACSKATANÁCSOS, felhúzható macska

EGÉRKIRÁLYNŐ, igazi egérkirálynő

EGEREK, igazi egerek

mindenféle játékok

I. RÉSZ

(A Doktor órásműhelye. Kakukkosórák, zenélőórák, sakkórák, homokórák, ezüstórák, aranyórák, stopperórák, vekkerek és mindenféle felhúzható játékok – a Doktor találmányai.)

DOKTOR:

(A felhúzható játékok összevissza járnak, közben egymásnak diót dobálnak)

(dal)

jár a keze jár a lába
jár a feje a bokája
a bokája jár a lába
keze lába lába keze
jár a feje jár a szeme
szeme szája feje lába
keze lába lába keze
jár mindene jár mindene

Elég! Nagyon megsértettek. Pimasz, szemtelen, neveletlen mind!
Föltalálom, ragasztom, reszelem, fűrészzelem, szögelem,
kalapálom őket, és mi a hála?

JÁTÉKOK:

(dal)
hopp egy dió de jó
jó a dió de jó
a jó dió de jó
jó a dió de jó

DOKTOR:

Ne dobálják! Nem játék! Százszor mondtam, megmondtam! Nem játék a dió!

JÁTÉKOK:

(dal)
mire jó a dió
a dió mire jó
de mire jó de mire jó
a dió mire jó

DOKTOR:

Mindenre! A dió mindenre jó! Jó a fejnek, jó a kéznek, jó a szemnek, jó az észnek! A jó gondolatok mitől jönnek? A diótól. A jó találmányok, mitől jutnak eszembe? A diótól, mi másból? És az én kis játékaim tisztelik? Nem tisztelik! Nincs bennük tisztelet, ennyi sem! Egy se áll rendesen, egy se jár rendesen! Látni se akarok egyet se! Megyek az óráimhoz! A stopperem, meg a vekkerek! Azok állnak rendesen, járnak rendesen! Tisztelettel! Nem ! Ne is mondják, hogy jaj, ne! Édes doktor, aranyos doktor, ne menjen el! Jöjjön vissza! Hiába! Nem jövök! Nem szerelek, nem szögelek, nem találok föl senkit! Semmit! Ide a diót! Viszem! Mindet!

(A Doktor elmegy az órái közé, a játékok magukra maradnak.)

MACSKATANÁCSOS:

Nagyon megijedtünk.

JÁTÉKOK:

(dal)
veszi a diót
viszi a diót
eszi veszi viszi
eszi veszi viszi

KIRÁLY:

Csöndet! Mostantól én tartok itt rendet! Király vagyok, van

koronám, palástom, jogarom, rollerem, rollerom, mindenki engedelmeskedjen! A kezemmel intek, csöndet! A lábammal toppantok, csöndet!

MACSKATANÁCSOS:

Éljen, éljen a nagy király!

KIRÁLY:

Egy pissenést se halljak! Vagy mindenkit lenyakaztatok! Hol a hadseregem?

HÚ FERENC:

Hűségesen szolgáljuk, felség!

KIRÁLY:

Mi a neve?

HÚ FERENC:

Hú Ferenc, szolgálatára.

KIRÁLY:

Ezt már szeretem! Állj készen!

HÚ FERENC:

Készen állok, felség.

KIRÁLY:

Hol a feleségem, a királyné? Itt van. Kész az ebéd, feleség? Éhes felségünk!

MACSKATANÁCSOS:

Éhes a király! Hol késik a leves?

KIRÁLYNÉ:

Jaj! Jaj! Uralkodjék még egy kicsit, király uram! Főzöm már! Só bele, bors bele –

KIRÁLY:

Sok szalonnát! Azt bele! Sütve! A jó sült szalonnát szereti felségünk!

EGEREK:

mi is mi is mi is mi is

KIRÁLYNÉ:

Mit hallok! Csak nem? Jaj, nem! Macskatanácsos úr! Jönnek az egerek! Hova dugjam a szalonnát? Ide? Itt megtalálják!

MACSKATANÁCSOS:

Már mért ne találnák? Hogyne találnák!

KIRÁLYNÉ:

De akkor hová? Ide? Inkább ide!

EGEREK:

láttuk láttuk megláttuk idedugta
láttuk láttuk megláttuk idedugta

KIRÁLYNÉ:

Jaj, nem! Akkor oda! Oda inkább!

EGEREK:

láttuk láttuk megláttuk odedugta
láttuk láttuk megláttuk odedugta

KIRÁLYNÉ:

Nem szabad! Hozzá ne nyúljanak! Királyi szalonna! Tolvajok!
Zsiványok! Rablók!

EGÉRKIRÁLYNŐ:

Ősi földünk, ősi jussunk! Add ki a részünk, királyné! Jogunk van a
szalonnára! Add ki a részünk! Megbánod, ha nem!

KIRÁLYNÉ:

Adhatok éppen pár falatkát.

EGEREK:

pár falatkát? ha ha ha
pár falatkát? ha ha ha
pár falatkát pár falatkát
pár falatkát ha ha ha

EGÉRKIRÁLYNŐ:

Hallod, királyné? Már lázadoznak!

KIRÁLYNÉ:

Hát mit akarnak mégis? Mennyit?

EGEREK:

visszük mindet mindet visszük
rá! rá! rá! rá a szalonnára!
rá! rá! rá! rá a szalonnára!

KIRÁLYNÉ:

Azt már nem! Abba királyuram belebetegszik! Hol a macska?

MACSKATANÁCSOS:

Itt nincs! Nem találom!

KIRÁLYNÉ:

Segítség! Órség! Viszik a szalonnát! Kapitány úr! Hű Ferencem!
Védelmet a királyi szalonnát!

HŰ FERENC:

Felséges asszonyom! Utolsó csepp véremig! Trombitás! Riadó!
Fújja meg a trombitát! Nincs trombitás? Akkor csatára! Csatára!
Lovasság! Tüzérség! Csapataim! Előre! Utánam! Nincsenek
csapataim? Akkor egymagam! Egy életem, egy halálom, megvívok

velük egymagam! Nem hagyom veszni a szalonnát! Soha!
Búcsúzzunk, Mari! Megyek a csatába!

MARI:

Hová indul egymaga? A hősi halálba? Ifjú élete virágában?
Levágják, jaj, levágják!

HÚ FERENC:

Indulok, Mari! Ne sírjon, Mari!

MARI:

Én édes Ferencem! Hull a könnyem érte! Érte hull a könnyem!

EGEREK:

hi hi hi
ha ha ha
csatába indul egymaga
hi hi hi
ha ha ha
csatába indul egymaga
rá! rá! rá! rá a Hú Ferencre!
rá! rá! rá! rá a Hú Ferencre!

MARI:

Rátámad mind! Hiába, elbukik!

HÚ FERENC:

A túlerő! Tör elő! A kardom! Eltörött!

MARI:

Puszta kézzel! Harcol puszta kézzel! Jaj, most lehanyatlott!
Elesett? Megsebesült? Meghalt? Ferencem! Tekintsen énrám!
Sóhajtszon! Pillantson! Mintha élne! Rezdült! Mozdult! Én vagyok
az, a Mari! Megismer? Szóljon valamit! Egy szót! Csak egy szót!

HÚ FERENC:

A szalonna! A királynénak! Saját kezébe!

MACSKATANÁCSOS:

Viszem már! Adom már! Megmentettem egy darabkát, felséges
asszonyom!

KIRÁLYNÉ:

Jaj de kicsiny, jaj, de kevés! Hová tette, csak nem megette?

MACSKATANÁCSOS:

Az életemet adtam érte! Szinte!

KIRÁLY:

Készen van már a leves, királyné? Elég az uralkodásból, éhes
felségem!

KIRÁLYNÉ:

Készen is van, királyuram! Tálalom is már!

MACSKATANÁCSOS:

Hívhatjuk a vendégeket?

KIRÁLY:

Miféle vendégek? Dehogyan hívunk, egyet se! Méghogy vendégek!
Hogy kizabálják a levesemből a szalonnát? Egyedül akarom
megenni mindet! Ide vele, de **gyorsan!**

KIRÁLYNÉ:

A sok szalonna! Megárthat!

KIRÁLY:

Ide vele, ha mondom! Tányérom, kanalam! **Kiskésem!** Hű, de
finom! De finom!

KIRÁLYNÉ:

Nem veszi észre! De most mintha! Mégis! **Sápad!** Sóhajt! Mi baj,
király uram? Rosszul van?

KIRÁLY:

ez se az
meg ez se az
meg ez se az
meg ez se az
meg ez se az
meg ez se az

Nincs! Nincs több! Elfogyott! Egy darabka sincs sehol!

MACSKATANÁCSOS:

Vége van! Ezt nem éli túl!

KIRÁLYNÉ:

Szegény, szegény király uram! Tekintsen énrám! A bűnös én
vagyok! Sújtson keményen!

KIRÁLY:

Mi történt? Hogy történt? Valljon be mindent! Nem gondolt a
szalonnára? Elfelejtette? Másra járt az esze? Bálok, estélyek,
csipkegallérok, gavallérok? Valljon be mindent!

MACSKATANÁCSOS:

Vagy semmit.

KIRÁLYNÉ:

Ó nem, ó nem! Bálok, estélyek, csipkegallérok, gavallérok? Hogy
gondolnék én arra? Ha levest főzök, én a levesre gondolok, csakis!
A levesre és felségedre, mi másra?

KIRÁLY:

Akkor miért nem volt a levesben elég szalonna? Ki vele! Az igazat
mondja! A színtisztát!

KIRÁLYNÉ:

Ellopták az egerek! Ez az igazság! Kimondom!

KIRÁLY:

Rátámadtak a királyi levesre? És nem védte meg senki?

MACSKATANÁCSOS:

Védelmeztem én keményen!

MARI:

A Hű Ferenc! Védelmezte ő! Csakhát a túlerő! Itt fekszik karjaimban! **Aléltan!**

KIRÁLY:

Fél kiló kitüntetést. Adjanak neki.

MACSKATABNÁCSOS:

És én? Én nem kapok?

HŰ FERENC:

Csak egy új kardot. Azt kérek, semmi mást.

KIRÁLY:

Kardot neki! **Jó fényeset!** Most pedig nekilátok. Számúzom az egereket. **Mindent!**

KIRÁLYNÉ:

De hogyan, király uram? Ósi földjükről?

KIRÁLY:

Odarollerezek, rollerozok, és azt mondom, egerek, kifelé! El innen! Takarodjatok! Király vagyok, parancsolok!

KIRÁLYNÉ:

Jaj, jaj, nem fognak elmenni! Ide vannak szokva, nagyon.

KIRÁLY:

Akkor hogy csináljuk? Tömlöcbe, börtönbe?

MACSKATANÁCSOS:

Nyakasztassa le őket felség. Az a biztos!

KIRÁLY:

Hát persze! A nyakazás! Az lesz a legjobb! Hogy is felejthettem el! Nyakazzák le őket! **Mindent!**

KIRÁLYNÉ:

Jaj, jaj, nem fogják hagyni! Nincsenek szokva hozzá!

MACSKATANÁCSOS:

Megszokják hamar. Majd hozzászoknak.

KIRÁLY:

Csakhogy nincs nyakazónk, az a baj. Nincs a királyságban egy se? Hát föl kell találni.

MACSKATANÁCSOS:

Találja fel Hú Ferenc!

MARI:

A drága, aranyos doktor! Azt csak ő tudná! De hol van ő már!

KIRÁLYNÉ:

Jaj, jaj, hol van ő már!

KIRÁLY:

Hol van? Csak belenézünk a királyi mikroszpókba, és máris **megtudjuk**. Felségünk már nézi is.

KIRÁLYNÉ:

Mutatja?

KIRÁLY:

Nem mutatja.

MARI:

A drága, aranyos doktor! Nem mutatkozik! Sértődve van még mindig! Hadd nézzem én is! Ott, az a pötty? Nem ő az? Az lesz! De messzi van! Izenjen neki, felség!

KIRÁLY:

Izenjek? Beszéljek a mikroszpókba? Felségesen?

MARI:

Jó hangosan. Mondja, hogy pardon! Hogy bocsánat!

KIRÁLY:

Király létünkre? Nem.

MACSKATANÁCSOS:

Nem mondunk ilyet.

MARI:

Majd én! **Adja csak ide!** Doktor úr! Hallja?

(dal)

jár a kezünk jár a lábunk
jár a fejünk a bokánk
kezünk lábunk lábunk kezünk
szemünk szájunk
kezünk lábunk
jár mindenünk jár mindenünk

KIRÁLY:

Nem felel? Mikor hívatjuk?

MARI:

Jön is már! **Közeledik!**

DOKTOR:

Az én kis játékaim! Hogy hiányoztak! De milyen szépen **állnak!**

De milyen szépen **járnak**! Öröm rájuk nézni! Rájuk nézek! Nem nevetlen, nem szemtelen egy se! Rosszul láttam! A hirtelen haragomban!

MARI:

Nem elég wattos itt a világítás!

DOKTOR:

Most már jó lesz. **Megszereljük**. Hol a csavarhúzó?

MARI:

A hőst javítsa! A Hú **Ferencet**!

DOKTOR:

Hú Ferenc! Mi történt? Sántít?

HÚ FERENC:

Semmi az, uram. A csatában, uram. Meg is javult már, uram. Köszönöm, uram.

DOKTOR:

Kik ellen csatázott, Hú Ferenc?

HÚ FERENC:

Egerek ellen, uram. Rátámadtak a szalonnára.

KIRÁLY:

Felségem szalonnájára!

DOKTOR:

Sokan voltak?

MARI:

Ezeren!

DOKTOR:

Honnan jöttek?

MARI:

Ehinnen, ahonnan, csak jött az egérség mindenholnan!

DOKTOR:

Elszaporodtak, elszemtelenedtek? Megrágnak mindent, amit csak érnek? Semmit nem kímélnék? Oda a szalonna? Lyukas zoknik! Lyukas papucsok! Lyukas kalapok? Lyukas fiók? Lyukas dió? Nem! Nincs kegyelem! Rettentőt mondok! Most föltalálom az egérfogót!

KIRÁLY:

Tud majd nyakazni?

DOKTOR:

Tudni fog! Kimondtam.

KIRÁLYNÉ:

Jaj, borzalom! Jaj, szörnyűség! Király uram! Muszáj?

KIRÁLY:

Muszáj! Csöndet! A kezemmel intek! Csöndet! A lábammal toppantok! Egy pissenést se halljak! Találja föl!

DOKTOR:

Akkor hát. Tehát. Nahát. Egér van, fogó nincs. Fogó van, egér nincs. Fogó nincs, egér sincs, egér van, –

MARI:

Jaj, pedzi már! Mindjárt föltalálja! Ferencem! Fogja a kezem!

DOKTOR:

Egér van, nincs fogó, fogó van, egér van, egérfogó van! Megvan! Föltaláltam!

KIRÁLYNÉ:

Jaj, föltalálta!

DOKTOR:

Reszelem, ragasztom, fűrészelem, szögelem, kalapálom, kész!

MACSKATANÁCSOS:

Micsoda ész! Micsoda ész!

KIRÁLY:

Hol a nyakazója?

DOKTOR:

Itt. Ez nem kegyelmez. Ez lesújt.

MACSKATANÁCSOS:

Nyissz! Lesújt!

KIRÁLYNÉ:

Jaj, nem nézek oda! Ne is mutassa!

MARI:

A drága, aranyos doktor. Hogy föltalálta.

DOKTOR:

Kis szalonna kéne még rá. Csak azzal hatásos. Megyek, hozok.

(A doktor elmegy)

KIRÁLY:

A mikroszpókba nézünk! A fazék alján ott, a legalján találunk még, ha kell. Meg is találtuk! Felségünk találta. Nem kell ehhez doktor! Itt van e! Most már **jöhetnek!**

KIRÁLYNÉ:

Jönnék is! Jaj, jönnék is!

EGEREK:

szalonnaszag szalonnaszag szalonnaszag
rá! rá! rá! rá a szalonnára!
rá! rá! rá! rá a szalonnára!

KIRÁLY:

Híjj! Most jön a nyakazás!

EGÉRKIRÁLYNŐ:

Megálljatok! Hozzá ne nyúljatok! Csel! Csalétek! Gonosz ármány!
Az életünkre törnek! Itt az áruló gyilok!

KIRÁLYNÉ:

Én elájulok!

EGÉRKIRÁLYNŐ:

Fondorlat! Furfang! Ez a macskára vall! Csakis rá! Ő fundálta ki!

EGEREK:

rá! rá! rá! rá a macskára!
rá! rá! rá! rá a macskára!

MACSKATANÁCSOS:

Én nem! Nem én voltam! Én nem fundáltam! Ő volt! A király! Ő fundált!

EGEREK:

rá! rá! rá! rá a királyra!
rá! rá! rá! rá a királyra!

KIRÁLY:

Száműzetés! **Menjetek** innen a száműzetésbe!

EGÉRKIRÁLYNŐ:

Megyünk! De átkunk lesújt rád! Bosszút állunk! Vigyázz, király!
Visszatérünk, bosszút állunk!

EGEREK:

a bosszú eléri
a bosszú eléri eléri a bosszú
a bosszú eléri a bosszú eléri
eléri eléri a bosszú

KIRÁLY:

Hallották ezt? Bosszút állnak! Visszatérnek! Őrség! Őrizzen! Éjjel,
nappal! Őrködni kell!

HÚ FERENC:

Készen állunk, felség!

KIRÁLY:

A puskája? Töltve?

HÚ FERENC:

Csőre.

KIRÁLY:

A fényes kardját! Kivonva tartja?

HÚ FERENC:

Reggeltől estig!

KIRÁLY:

Meg estétől reggelig! A szemét le ne hunyja! Órizni kell felséges személyem! Rollerem! Rollerem! Piros harisnyám! Kanalam, kiskésem! Szép kis tányérom! **Mindenem!** Valami moccant! Nem hallották? Valami kaparász! Jönnek! Már jönnek is vissza! A bosszú elér!

MACSKATANÁCSOS:

Hogy fél. Ne féljen, felség! Figyelünk, őrködünk, vigyázunk. Ne féljen.

KIRÁLY:

Felségünk nem fél, csak aggódik. Nagyon aggódik! Uralkodni se tudok, úgy aggódom! Mindjárt lemondok a trónról! És sírni is fogok! Sírok is már!

KIRÁLYNÉ:

Szegény, szegény király uram! Ne sírjon! Főzök egy kis levest!

KIRÁLY:

Nem kell leves! Szalonna nélkül! Nem kell!

KIRÁLYNÉ:

Ne sírjon már! A cipője is átázott! Meg fog fázni!

MARI:

Itt jön a doktor!

DOKTOR:

Hoztam szalonnát!

KIRÁLY:

Elkésett! Már késő! Számúztam őket! Elmentek mind! Számúzetésbe! De forralják a bosszút! Forralják! Énellem!

KIRÁLYNÉ:

Csak sír, csak sír azóta! Nem is uralkodik már! Levest se kér!

MARI:

Csak sír, csak sír! Már csupa víz itt minden! Vigasztalja meg, doktor úr! Adjon neki valamit!

DOKTOR:

De mit? De mit?

KIRÁLY:

Nem kell semmi!

DOKTOR:

(előveszi a kis Pirlipancit kicsomagolja)
És ha ezt odaadnám? Nem, mégse. Ezt megtartom magamnak.

KIRÁLY:

Ne is! Ne is mutassa! Sírok ügyis!

KIRÁLYNÉ:

Jaj, mi az? Király uram, nézze! Odanézzzen!

KIRÁLY:

Nem nézek!

KIRÁLYNÉ:

Hisz ez! Ha nekünk adná! Adja nekünk! Úgy szeretnénk már mióta egyet!

DOKTOR:

Hát jó. Odaadom. De csak ha vigyáznak rá, nagyon.

KIRÁLYNÉ:

Csak nem? A drága, aranyos doktor! Nekünk adja! Kis hercegnőm!

KIRÁLY:

Mi az? Az enyém! Az én kis hercegnőm!

KIRÁLYNÉ:

Pirlikém!

KIRÁLY:

Pancikám! Pirlipancikám!

MACSKATANÁCSOS:

Kecses leányka. Bájjos!

HÚ FERENC:

A lábát emeli! Forog! Nézze már, Mari! Hogy forog! Hogy emeli!

MARI:

A szemét le nem veszi róla. A bájos kis Panciról.

KIRÁLY:

Az arcocskája! Szemecskéje, szájacskája! Kezecskeje, lábacska! De szép vagy, te gyerek!

PIRLIPANCI:

A grófok, hercegek? Hol vannak? A zenekar, a hárfák, a hegedűk? A pezsgő, a limonádé? Én táncolni akarok! Táncolni, táncolni, táncolni! Zenét, zenét, zenét!

KIRÁLY:

Semmi zene, semmi tánc, semmi grófok! Itt veszély van! Nagy! Az ajtók bezárva, se ki, se be! Hú Ferenc őrzi éjjel nappal!

Macskatanácsos! A hercegnőt maga őrzi! Mellette ül, a szemét le nem veszi róla!

MACSKATANÁCSOS:

Nem én! De bájos! De bájos!

MARI:

De nagyon nézik! Hát csak nézzék!

PIRLIPANCI:

Csak néznek, néznek! Unalmas ez a szülői ház! Se estély, se kastély, semmi grófok, semmi hercegek, elsorvadok, hogy szenvedek! Unatkozom, unatkozom, unatkozom! Álmos vagyok! Kakaóm kérem! Csipkés kis hálóingem! Ide! Papucsom hattyúprémes? Paplanom, kispárnám, nagypárnám puha hely? Macskám dorombol?

MACSKATANÁCSOS:

Hogyne, hogyne, hogyisne.

PIRLIPANCI:

De ha mondom! Doromboljon! Doromboljon!

MACSKATANÁCSOS:

(dal)

doromb doromb doromb
doromb doromb doromb

PIRLIPANCI:

De ronda dal!

MACSKATANÁCSOS:

(dal)

e ronda dal de ronda
e ronda dal de ronda
e ronda dal de ronda
dal e ronda dal de ronda
dal de ronda ronda ronda dal

(lassan mind elalusznak)

PIRLIPANCI:

(félálomban)

Ne aludjon!

MACSKATANÁCSOS:

Nem alszom!

KIRÁLYNÉ:

Ne aludjon!

KIRÁLY:

Nem alszom!

DOKTOR:

Ne aludjon!

MARI:

Nem alszom!

HÚ FERENC:

Ne aludjon! Nem alszom!

KIRÁLY:

(álmában)
Őrizzetek! Őrizzetek!

II. RÉSZ

EGEREK:

sett sutt sett sutt
sett sutt sett sutt
sett sutt sett sutt
sett sutt sett sutt

EGÉRKIRÁLYNŐ:

Csak settenünk, csak suttanunk. Álmukban lepjük meg őket. Alusznak mind? Alusznak. Aluszik a király, aluszik a királyné, aluszik a Hű Ferenc, aluszik a Mari. A jó macska is aluszik. A doktor is. A kis Pirlipancit! Nem őrzi senki! Most! Ütött a bosszú órája! Dolgozzatok egerek! Szét-össze, össze-szét!

(az egerek szétszedik, és összevissza rakják össze Pirlipancit)

EGEREK:

lába ide keze oda
sett sutt sett sutt
keze ide lába oda
sett sutt sett sutt
keze lába lába keze
a bokája szeme szája
ide oda ide oda
sett sutt sett sutt

MACSKATANÁCSOS:

Segítség! Egér? Én nem vagyok itt! Én nem vagyok macska!

KIRÁLY:

Mi az? Mi történt? Egér? Hol?

MARI:

Ott fut! Ott menekül! Fogják meg!

MACSKATANÁCSOS:

Én szóltam! Őrködtem! Vigyáztam!

HŰ FERENC:

Én odavágtam! Láttam! Lőttem!

KIRÁLYNÉ:

Világot! Világot! Pirlipanci! Él?

PIRLIPANCI:

Élek? Hol vagyok?
(dal)
hol a kezem hol a lábam

hol a fejem hol a szemem
hol a szemem hol a szám
a bokám jaj a kezem jaj a lábam
jaj a fejem jaj mindenem

KIRÁLYNÉ:

Jaj, jaj, király uram! Ne is nézzen oda! Elromlott! Elromlott a mi Pirlipancikánk!

MARI:

A kis Panci! Mivé lett! De csúnya!

KIRÁLY:

Az én Pirlikém! Az én Pancikám! Hol a doktor? Javítsa meg! Ébredjen! Doktor!

DOKTOR:

Mi az? Ki az? Mi történt?

KIRÁLY:

A kis Pirlipanci! Odavan! Maga az oka! A rettentő találmánya! Az egérfogója! Bosszút állt az egér! Elrontotta Pirlipancit! Most javítsa meg! Ha tudja! Ha tudja egyáltalán! A nagy tudományát most mutassa meg!

KIRÁLYNÉ:

Jaj, nem tudja! Jaj, nem tudja! Hogy is tudná? Nem is lehet!

KIRÁLY:

Csöndet! A kezemmel intek! A lábammal toppantok! Csöndet!

DOKTOR:

Csavarhúzó! Kalapácsot! Fogót! Csavarhúzó!

KIRÁLYNÉ:

Jaj, csavarozza! Én nem nézek oda! Nem nézek oda!

PIRLIPANCI:

(dal)
itt a kezem itt a lábam
itt a fejem itt a szemem
jár a szám jár a szám
a bokám
kezem lábam lábam kezem
jár mindenem jár mindenem

DOKTOR:

Működik! Már meg is javítottam!

KIRÁLY:

A kis Pirlipanci! Az én kis hercegnőm! Táncol újra! A kezeckéje, a lábacska! Helyén a feje! Mindene! Doktor! Jutalmazom! Egy piros harisnya! A magáé!

HÚ FERENC:

Nem ismerek rá. Nem ismerek rá. Hiába nézem. Nem az.

MARI:

Olyan, mint volt. Nézheti. Éppen hogy az.

KIRÁLY:

Talán nem tetszik? Hú Ferenc! Mit hallok? Az én Pirlipancim nem tetszik magának?

MACSKATANÁCSOS:

Nem tudja, mi a szép. Mi a báj. Mi a kecs.

KIRÁLYNÉ:

Mi nem tetszik rajta?

HÚ FERENC:

Nem olyan, mint volt. Már csak kimondom, felség. Bocsánat.

KIRÁLYNÉ:

Mutasd magad, Pirlipanci! Fordulj! Előlről hercegnő. Pördülj! Hátulról hercegnő! Mi hiányzik?

HÚ FERENC:

Hogy nem nevet. Előbb nevetett szépen, most meg nem nevet.

KIRÁLY:

Már miért ne nevetne? Már hogyan nevetne. De még hogy nevet! Neved, Pirlipanci! Mutasd hogy nevedsz!

KIRÁLYNÉ:

Nem nevet. Kicsit se.

KIRÁLY:

Majd jól megcsiklandjuk! Megtréfáljuk! Megcsipkedjük! Megcsapkodjuk! Pirlipanci! Nevedsz rögtön! Felségem is nevet, idenézz! Hahaha!

KIRÁLYNÉ:

Fáj valami?

PIRLIPANCI:

(dal)
nem fáj semmi
semmi se fáj
nem fáj a fejem
nem fáj a lábam nem fáj a kezem
semmi se fáj

KIRÁLYNÉ:

Nevetni muszáj!

PIRLIPANCI:

Már miért volna muszáj?

KIRÁLYNÉ:

Mert így nem fogsz férjhez menni! Jönnek majd a kérők, a grófok, hercegek, és ha nem nevetsz?

PIRLIPANCI:

És ha nem?

KIRÁLY:

Nem vesznek el! Nem kellesz senkinek!

PIRLIPANCI:

(dal)
hiába jönnek
grófok, hercegek
nem kellek senkinek
nem kellek senkinek

KIRÁLY:

Doktor! Visszaveszem a piros harisnyát! Hová lett a nevetése? Kifelejtette, elfelejtette, nem szerelte vissza? Miért nem nevet a hercegnő?

DOKTOR:

Magam se értem! Föl nem foghatom. Minden a helyén, minden mozog, minden forog, rugók, csavarok rendben, nem értem, nem értem. Töröm a fejem.

MACSKATANÁCSOS:

Törje a diót! A dió mindenre jó! Jó a fejnek, jó az észnek, a jó gondolatok attól jönnek! Vagy mégse?

DOKTOR:

Már minden diót megettem. Egy maradt csak, ez az utolsó szem.

KIRÁLYNÉ:

Jaj, jaj, nem fog a mi kis hercegnőnk nevetni soha már!

HÚ FERENC:

A szívem fáj érte!

MARI:

Csak érte fáj a szíve.

DOKTOR:

Nem értem, nem értem. Ez ám a kemény dió! Hiába töröm!

MARI:

Szegény jó doktor úr! Az átok hogy megfogta őt is!

DOKTOR:

Csak nem törik! Csak nem!

MARI:

Pedig szép! Aranydió! Minta is van rajta, látja?

DOKTOR:

Minta? A mintája tinta! Most látom! Arany tinta, arany betű!
Írás ez! De miféle? Kínai? Török? Inkább görög. Vagy arab?

MACSKATANÁCSOS:

Olvasni csak tud. Vagy azt se?

DOKTOR:

Magyar lesz ez! Magyar írás! Ez itt KÁ, ez itt az ER! Ez itt az A!
Kra. Ka. Kut. Krakakut? Csak nem? Lehetséges volna? Hogy ez
volna az? A nagy Krakakut dió? Hisz abból csak egy van a
világon! És éppen itt? Rátaláltunk?

KIRÁLY:

Mit találtunk? Mutassa, ne dugdossa!

DOKTOR:

Meg vagyunk mentve akkor! Meg vagyunk mentve!
(dal)
nevetni fog nevetni fog
nevetni fog
ha nem nevet és
ezt evett nevetni
fog nevetni fog
nevetni fog

KIRÁLYNÉ:

Az én kis Pirlipátom? Nevetni fog?

KIRÁLY:

Az én kis Pirlipancim? Nevetni fog? Mikor?

DOKTOR:

Ha megette ezt a diót! Mert ez éppen erre való. Ennek az
orvossága. A nem-nevetésnek. Ez az egy orvossága van a
világon. A nagy Krakakut dió. És megtaláltuk! Éppen itt!

HÚ FERENC:

Micsoda szerencse! Hogy éppen itt találtuk.

KIRÁLYNÉ:

Jaj, jaj! De ha nem tudja föltörni! Akkor minden hiába!

DOKTOR:

Van itt még egy írás. Utasítás. Az is magyarul van.

HÚ FERENC:

Még az a szerencse! Hogy magyarul!

DOKTOR:

Olvasom. A Nagy Krakakut diót nem tudja feltörni akárki,
bárki.

KIRÁLY:

Hát akkor ki?

DOKTOR:

Ifjú legyen, férfiember, aki még soha nem borotválkozott és nem is pipázott soha. Más senki. Ne is próbálja. Még egy írás. Utóirat! A Krakakut dió feltörése veszélyes! Kell hozzá bátorság, állhatatosság, erős áll, jó fogak!

KIRÁLY:

Keressék, kutassák! Az egész királyságból idejöjjön minden ifjú férfiember elibém! Sorakozzanak felségem elé egykettőre!

KIRÁLYNÉ:

Jaj, jaj, király uram, azt hiába várja! Nincs ilyen egyse minálunk!

MARI:

A világon nincs ilyen! Ne is keressék!

HÚ FERENC:

Már pedig bocsánat, de kimondom. Ez énrám illik éppen.

KIRÁLY:

Éppen órá? A Hú Ferencre?

MARI:

Nem, nem! Hogy illene órá?

KIRÁLY:

Hú Ferenc! Mutassa magát! Ifjúnak ifjú.

MACSKATANÁCSOS:

Embernek ember.

KIRÁLY:

Borotválkozott már?

HÚ FERENC:

Soha, felség!

KIRÁLY:

Pipája van?

HÚ FERENC:

Nincs, felség. Nem volt még soha.

KIRÁLYNÉ:

Akkor ő az! Ő az! Megmenti Pirlipátot!

KIRÁLY:

Vállalja a veszélyt? Készen áll, Hú Ferenc?

HÚ FERENC:

Én készen állok.

MARI:

Az én Ferencem! El se búcsúzik tőlem. Csak nézem messziről!
Könnyes szemmel!

DOKTOR:

Hű Ferenc! Bátor? Állhatatos? Az álla erős! A foga jó! A
Krakakut diót átadom ezennel. **Törje föl hát!**

KIRÁLYNÉ:

Ó, csak sikerülne!

MARI:

Jaj, csak baj ne érje!

KIRÁLY:

Mi lesz már? Roppantsa össze! Roppantsa már!

MACSKATANÁCSOS:

Túl nagy a dió. Nem fog neki sikerülni.

HŰ FERENC:

Kemény dió ez, felség! Igencsak! Nem bírok vele!

MARI:

Hagyja akkor, hagyja már!

DOKTOR:

Most mintha! Roppanna! Reccsenne! A héja megrepedt! Csak
lassan! **Vigyázza!** El ne ejtse! Ne vesszen kárba egy szemernyi
se! A dió édes belét adja át neki.

PIRLIPANCI:

Adja, adja adja már! Mire vár? **De jó!** Jó a dió! Finom! Mind
megettem! Jó, jó, jaj, de jó!

KIRÁLY:

Nevet! Nevet már! Nézzék! Pirlipanci, hát nevensz?

PIRLIPANCI:

(dal)
nevetek ha ha
nevetek ha ha
nevetek, nevetek
ha ha ha
nevetek nevetek
rajtatok nevetek
ha ha ha ha
ha ha ha

Nézzétek! Az ott hogy áll! Csak néz, csak áll, csak néz, csak áll!
És az álla? Az álla hogy áll? Jaj, de nevetséges! Hát nem
nevetséges?

MACSKATANÁCSOS:

Nevetséges, ha, ha, ha.

PIRLIPANCI:

Az álla leesett!

KIRÁLY:

Leesett az álla! Ha, ha, ha, hogy leesett!

PIRLIPANCI:

Leesett a csodálkozástól? Csodálkozik, de min? Hogy szép vagyok? Hogy táncolok? Hogy pördülök, hogy fordulok? Ne álljon ott! Csak áll, csak áll, egy szót se szól, de csúnya! Csúnya ember! De csúnya! Menjen el! Látni se bírom! Zavar!

MARI:

A hálátlanok! A szívtelenek! Mind nevetnek? Ó meg csak hallgat? Egy zokszót se szól?

KIRÁLY:

Hű Ferenc! Hallotta? Zavar! A hercegnőt zavarja már! Mit áll ott? Odébb!

MACSKATANÁCSOS:

Mozogjon!

KIRÁLY:

Tudjuk, tudjuk, a jutalmát várja. Megkapja, persze. Megszolgált. Felségünk hálás, miegymás. Itt a piros harisnya. Mi az, egy pár nem elég? Kap kettőt, csak menjen. Menjen innen. A szolgálatból elbocsátjuk.

KIRÁLYNÉ:

Jaj, jaj, király uram, ne küldje el szegényt.

PIRLIPANCI:

De küldje csak! Egy szebbet hozzanak! Aki a tréfát érti! Aki táncol, nevet! Ez nem kell! Nem kell! Csúnya ember!

MARI:

Nem szól, nem védi magát. Doktor, nézze már! Csak nem néma lett? A diótöréstől?

DOKTOR:

Semmi baj. Csak egy csavar. Már tud beszélni.

MARI:

Csak nem akar. Ferencem! Szóljon! Megbántották nagyon. Hallgatag. Komoly. Az álla de férfias lett. Beszéljen!

HÚ FERENC:

Akkor én megyek.

MARI:

Hová menne? A világba, el?

HÚ FERENC:

El, világgá. Elmegyek. Itt nincs szükség rám tovább.

MARI:

Hát én? Én megyek veled. Ha hív, ha nem.

MARI, HÚ FERENC:

(dal, kettős)
ha menni kell megyek veled
ha menni kell ő jön velem
el nem hagyom
ő nem hagy el
el nem hagyom
ő nem hagy el

HÚ FERENC:

Menjünk, Mari.

MARI:

Menjünk, Ferencem.

DOKTOR:

Hú Ferenc, maradj. Kemény próbát álltál ki, kemény diót törtél fel. Állhatatos voltál, bátor, kitartó. És ami nem akármilyen nagy képességet mutatott a diótöréshez! Született diótörő vagy és az is leszel mostantól! Az én diótörőm!

MARI:

Nagy hivatalt kaptam!

DOKTOR:

Te töröd a diót ezentúl, és mindig lesz munkád, attól ne félj. A neved pedig ezentúl **Diótörő Ferenc legyen.**

MARI:

Diótörő Hú Ferenc legyen az **ő neve.**

HÚ FERENC:

Az övé meg Diótörő Hú **Ferencné.**

DOKTOR:

A nagy szalonnaháborúnak vége! Kitört az örök béke! Míg áll az egérfogó, egér ide nem jön! Főzheti a levest, királyné, nyugodtan!

KIRÁLYNÉ:

Főzöm is már!

KIRÁLY:

Sok szalonnát bele! Sütve!

PIRLIPANCI:

Zenekart, hárfát, hegedűt! Pezsgőt, limonádét! Kezdjük a táncot végre! Macskatanácsos, egy táncre, jöjjön! Én táncolni akarok! Táncolni, táncolni!

JÁTÉKOK:

(dal)

jár a kezünk jár a lábunk
jár a fejünk a bokánk
kezünk lábunk lábunk kezünk
jár a szemünk jár a szánk
kezünk lábunk lábunk kezünk
jár mindenünk jár mindenünk

Hol a dió? Egy se maradt?

(dal)

hopp egy dió de jó
jó a dió de jó
minden jó ha a vége jó!